

استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱۰
رویدادهای پس از دوره گزارشگری

سازمان حسابداری سی

استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱۰
رویدادهای پس از دوره گزارشگری

فهرست مندرجات

<u>از بند</u>	هدف
۱	دامنه کاربرد
۲	تعاریف
۳	شناخت و اندازه‌گیری
۸	رویدادهای تعدیلی پس از دوره گزارشگری
۸	رویدادهای غیرتعدیلی پس از دوره گزارشگری
۱۰	سود تقسیمی
۱۲	تداوم فعالیت
۱۴	افشا
۱۷	تاریخ تأیید برای انتشار
۱۷	به‌روز کردن افشا درباره شرایط موجود در پایان دوره گزارشگری
۱۹	رویدادهای غیرتعدیلی پس از دوره گزارشگری
۲۱	تاریخ اجرا
۲۳	کنارگذاری استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱۰ (تجدیدنظر شده در سال ۱۹۹۹)
۲۴	

استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱۰
رویدادهای پس از دوره گزارشگری

هدف

۱. هدف این استاندارد، تعیین الزامات زیر است:
- الف. زمانی که واحد تجاری باید صورتهای مالی خود را بابت رویدادهای پس از دوره گزارشگری تعدیل کند؛ و
- ب. اطلاعاتی که واحد تجاری باید درباره تاریخ تأیید صورتهای مالی برای انتشار و رویدادهای پس از دوره گزارشگری افشا کند.
- همچنین، این استاندارد مقرر می‌کند که هرگاه رویدادهای پس از دوره گزارشگری بیانگر نامناسب بودن فرض تداوم فعالیت باشد، واحد تجاری نباید صورتهای مالی خود را بر مبنای تداوم فعالیت تهیه کند.

دامنه کاربرد

۲. این استاندارد باید برای حسابداری و افشای رویدادهای پس از دوره گزارشگری بکار گرفته شود.

تعاریف

۳. در این استاندارد، اصطلاحات زیر با معانی مشخص زیر بکار رفته است:
- رویدادهای پس از دوره گزارشگری رویدادهای مطلوب و نامطلوبی است که بین پایان دوره گزارشگری و تاریخ تأیید صورتهای مالی برای انتشار رخ می‌دهد. این رویدادها به دو گروه طبقه‌بندی می‌شود:
- الف. رویدادهایی که درباره شرایط موجود در پایان دوره گزارشگری، شواهدی را فراهم می‌کند (رویدادهای تعدیلی پس از دوره گزارشگری)؛ و
- ب. رویدادهایی که بیانگر شرایط ایجادشده پس از دوره گزارشگری است (رویدادهای غیرتعدیلی پس از دوره گزارشگری).
۴. فرایند تأیید صورتهای مالی برای انتشار، متناسب با ساختار مدیریت، الزامات قانونی و روشهای مورد استفاده در تهیه و نهایی کردن صورتهای مالی، متفاوت خواهد بود.
۵. در برخی موارد، واحد تجاری ملزم است صورتهای مالی خود را پس از انتشار، جهت تصویب به سهامداران خود ارائه کند. در این موارد، تاریخ تأیید صورتهای مالی برای انتشار، همان تاریخ انتشار است، نه تاریخی که سهامداران صورتهای مالی را تصویب می‌کنند.

مثال
مدیریت واحد تجاری، پیش‌نویس صورتهای مالی برای سال منتهی به ۳۱ دسامبر سال ۲۰X۱ را در ۲۸ فوریه سال ۲۰X۲ تکمیل می‌کند. هیئت مدیره در ۱۸ مارس سال ۲۰X۲، صورتهای مالی را بررسی و آنها را برای انتشار، تأیید می‌کند. واحد تجاری، در ۱۹ مارس سال ۲۰X۲، سود و سایر اطلاعات مالی منتخب خود را اعلام می‌نماید. در اول آوریل سال ۲۰X۲، صورتهای مالی در دسترس سهامداران و دیگران قرار می‌گیرد. سهامداران، در مجمع سالانه خود در ۱۵ می سال ۲۰X۲، صورتهای مالی را تصویب می‌کنند و سپس، در ۱۷ می سال ۲۰X۲، صورتهای مالی تصویب‌شده، به نهاد نظارتی تحویل داده می‌شود. صورتهای مالی در ۱۸ مارس سال ۲۰X۲، برای انتشار تأیید می‌شود (تاریخ تأیید هیئت مدیره برای انتشار).

۶. در برخی موارد، مدیریت واحد تجاری ملزم است صورتهای مالی خود را جهت تصویب، به یک هیئت نظارت (منحصراً متشکل از مدیران غیراجرایی) ارائه کند. در این موارد، صورتهای مالی زمانی برای انتشار تأیید می‌شود که مدیریت آنها را به منظور ارائه به هیئت نظارت تأیید می‌کند.

مثال
در ۱۸ مارس سال ۲۰X۲، مدیریت واحد تجاری صورتهای مالی را برای ارائه به هیئت نظارت خود، تأیید می‌کند. هیئت نظارت، منحصراً از افراد غیراجرایی تشکیل شده است و ممکن است شامل نمایندگان کارکنان و سایر ذینفعان برون‌سازمانی باشد. هیئت نظارت، صورتهای مالی را در ۲۶ مارس سال ۲۰X۲ تصویب می‌کند. در اول آوریل سال ۲۰X۲، صورتهای مالی در دسترس سهامداران و دیگران قرار می‌گیرد. سهامداران در مجمع سالانه خود در ۱۵ می سال ۲۰X۲، صورتهای مالی را تصویب می‌کنند و سپس در ۱۷ می سال ۲۰X۲، صورتهای مالی به نهاد نظارتی تحویل داده می‌شود. صورتهای مالی در ۱۸ مارس سال ۲۰X۲، برای انتشار تأیید می‌شود (تاریخ تأیید مدیریت برای ارائه به هیئت نظارت).

استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱۰ رویدادهای پس از دوره گزارشگری

۷. رویدادهای پس از دوره گزارشگری شامل تمام رویدادها تا تاریخی است که صورتهای مالی برای انتشار تأیید می‌شود، حتی اگر آن رویدادها پس از اعلام عمومی سود یا سایر اطلاعات مالی منتخب واقع شود.

شناخت و اندازه‌گیری

رویدادهای تعدیلی پس از دوره گزارشگری

۸. واحد تجاری، برای انعکاس رویدادهای تعدیلی پس از دوره گزارشگری، باید مبالغ شناسایی شده در صورتهای مالی را تعدیل کند.
۹. موارد زیر، نمونه‌هایی از رویدادهای تعدیلی پس از دوره گزارشگری است که واحد تجاری را ملزم می‌کند مبالغ شناسایی‌شده در صورتهای مالی را تعدیل کند یا اقلامی را شناسایی نماید که قبلاً شناسایی نشده است:
 - الف. حل و فصل دعوای حقوقی پس از دوره گزارشگری که تأیید می‌کند واحد تجاری در پایان دوره گزارشگری، از تعهد فعلی برخوردار بوده است. طبق استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۷ ذخایر، بدهیهای احتمالی و داراییهای احتمالی، واحد تجاری هرگونه ذخیره شناسایی شده قبلی در ارتباط با این دعوای حقوقی را تعدیل می‌کند یا ذخیره جدیدی شناسایی می‌نماید. واحد تجاری صرفاً بدهی احتمالی افشا نمی‌کند، زیرا حل و فصل دعوای مزبور، شواهد بیشتری فراهم می‌کند که طبق بند ۱۶ استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۷ مورد توجه قرار می‌گیرد.
 - ب. اطلاعات دریافتی پس از دوره گزارشگری که نشان دهد دارایی در پایان دوره گزارشگری کاهش ارزش داشته است یا اینکه مبلغ زیان کاهش ارزش شناسایی شده قبلی برای آن دارایی، نیاز به تعدیل دارد. برای مثال:
 ۱. ورشکستگی یک مشتری که پس از دوره گزارشگری واقع می‌شود معمولاً مؤید این است که در پایان دوره گزارشگری، کیفیت اعتباری مشتری کاهش پیدا کرده است؛ و
 ۲. فروش موجودیها پس از دوره گزارشگری ممکن است درباره خالص ارزش فروش آنها در پایان دوره گزارشگری شواهدی ارائه کند.
 - پ. مشخص شدن بهای تمام شده داراییهای خریداری شده یا عواید حاصل از داراییهای فروش رفته مربوط به قبل از پایان دوره گزارشگری، پس از دوره گزارشگری.
 - ت. تعیین مبلغ پرداختهای مربوط به مشارکت در سود یا پاداش، پس از پایان دوره گزارشگری، در صورتی که واحد تجاری در پایان دوره گزارشگری، برای چنین پرداختهایی که ناشی از رویدادهای قبل از آن تاریخ است، تعهد فعلی حقوقی یا عرفی داشته باشد (به استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱۹ مزایای کارکنان مراجعه شود).
 - ث. کشف تقلب یا اشتباهاتی که نشان می‌دهد صورتهای مالی نادرست است.

رویدادهای غیرتعدیلی پس از دوره گزارشگری

۱۰. واحد تجاری نباید برای انعکاس رویدادهای غیرتعدیلی پس از پایان دوره گزارشگری مبالغ شناسایی شده در صورتهای مالی را تعدیل کند.
۱۱. نمونه‌ای از رویدادهای غیرتعدیلی پس از پایان دوره گزارشگری، کاهش ارزش منصفانه سرمایه‌گذارها بین پایان دوره گزارشگری و تاریخ تأیید صورتهای مالی برای انتشار است. کاهش ارزش منصفانه، معمولاً به وضعیت سرمایه‌گذارها در پایان دوره گزارشگری مربوط نمی‌شود، بلکه منعکس‌کننده شرایطی است که پس از آن ایجاد شده است. بنابراین، واحد تجاری مبالغی را که بابت سرمایه‌گذارها در صورتهای مالی شناسایی کرده است، تعدیل نمی‌کند. همچنین، واحد تجاری مبالغی را که بابت سرمایه‌گذارها در پایان دوره گزارشگری افشا کرده است، به‌روز نمی‌کند، هر چند ممکن است به موجب بند ۲۱، افشای اطلاعات بیشتری ضرورت یابد.

سود تقسیمی

۱۲. اگر واحد تجاری، پس از دوره گزارشگری، برای دارندگان ابزارهای مالکانه (طبق تعریف استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۲ ابزارهای مالی: ارائه)، سود تقسیمی اعلام کند، واحد تجاری مزبور نباید در پایان دوره گزارشگری، آن سودهای تقسیمی را به عنوان بدهی شناسایی نماید.
۱۳. اگر سود تقسیمی، پس از پایان دوره گزارشگری اما قبل از تأیید صورتهای مالی برای انتشار اعلام شود، این سود تقسیمی، در پایان دوره گزارشگری به عنوان بدهی شناسایی نمی‌شود، زیرا در آن زمان هیچ تعهدی وجود ندارد. طبق استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱ ارائه صورتهای مالی، این سودهای تقسیمی در یادداشتهای توضیحی افشا می‌شود.

تداوم فعالیت

۱۴. در صورتی که پس از دوره گزارشگری، مدیریت قصد انحلال واحد تجاری یا توقف فعالیتها را داشته باشد یا اینکه عملاً ناگزیر به انجام این امر گردد، واحد تجاری نباید صورتهای مالی را بر مبنای تداوم فعالیت تهیه کند.
۱۵. روند نامطلوب نتایج عملیات و وضعیت مالی پس از دوره گزارشگری، ممکن است بیانگر لزوم بررسی مناسب بودن فرض تداوم فعالیت باشد. اگر فرض تداوم فعالیت مناسب نباشد، آثار آن چنان فراگیر است که این استاندارد به جای تعدیل مبالغ شناسایی شده طبق مبنای اصلی حسابداری، تغییر بنیادی در مبنای حسابداری را الزامی می‌کند.
۱۶. استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱، موارد افشای ضروری در شرایط زیر را تعیین می‌کند:
- الف. صورتهای مالی بر مبنای تداوم فعالیت تهیه نشود؛ یا
- ب. مدیریت از عدم اطمینانهای بااهمیت مربوط به رویدادها یا شرایطی که نسبت به توانایی واحد تجاری برای تداوم فعالیت تردید اساسی ایجاد می‌کند، آگاه باشد. رویدادها یا شرایطی که مستلزم افشا است، ممکن است پس از دوره گزارشگری ایجاد شود.

افشا

تاریخ تأیید برای انتشار

۱۷. واحد تجاری باید تاریخی را که صورتهای مالی برای انتشار تأیید می‌شود و اشخاص تأییدکننده را افشا کنند. اگر مالکان واحد تجاری یا دیگران، قدرت اصلاح صورتهای مالی را پس از انتشار داشته باشند، واحد تجاری باید این موضوع را افشا کند.
۱۸. آگاهی از تاریخ تأیید صورتهای مالی برای انتشار، برای استفاده کنندگان اهمیت دارد، زیرا صورتهای مالی، رویدادهای پس از این تاریخ را منعکس نمی‌کند.

به‌روز کردن افشا درباره شرایط موجود در پایان دوره گزارشگری

۱۹. اگر واحد تجاری پس از پایان دوره گزارشگری، درباره شرایط موجود در پایان دوره گزارشگری اطلاعاتی کسب کند، باید با توجه به اطلاعات جدید، موارد افشای مربوط به آن شرایط را به‌روز کند.
۲۰. در برخی موارد، ضرورت دارد واحد تجاری برای انعکاس اطلاعات دریافتی پس از دوره گزارشگری، افشا را در صورتهای مالی خود به‌روز کند، حتی اگر اطلاعات مزبور، بر مبالغ شناسایی شده در صورتهای مالی تأثیر نداشته باشد. یک مثال از ضرورت به‌روز کردن افشا هنگامی است که درباره بدهی احتمالی موجود در پایان دوره گزارشگری، شواهدی فراهم می‌شود. افزون بر لزوم شناسایی یا تغییر ذخیره بر اساس استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۷، واحد تجاری با توجه به شواهد مذکور، افشا درباره بدهی احتمالی را به‌روز می‌کند.

رویدادهای غیرتعدیلی پس از دوره گزارشگری

۲۱. اگر رویدادهای غیرتعدیلی پس از دوره گزارشگری بااهمیت باشد، عدم افشا می‌تواند بر تصمیمات اقتصادی استفاده‌کنندگان که بر مبنای صورتهای مالی اتخاذ می‌شود، تأثیر بگذارد. بنابراین، واحد تجاری باید برای هر طبقه بااهمیت از رویدادهای غیرتعدیلی پس از دوره گزارشگری، موارد زیر را افشا کند:

الف. ماهیت رویداد؛ و

ب. برآوردی از اثر مالی آن، یا بیان اینکه انجام این برآورد امکانپذیر نیست.

۲۲. موارد زیر مثالهایی از رویدادهای غیرتعدیلی پس از دوره گزارشگری است که عموماً منجر به افشا می‌شود:

- الف. ترکیب تجاری عمده پس از دوره گزارشگری (استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۳ ترکیبهای تجاری، موارد افشای معینی را در این مورد تعیین می‌کند) یا واگذاری یک واحد تجاری فرعی عمده؛
- ب. اعلام برنامه‌ای برای توقف عملیات؛
- پ. خرید عمده داراییها، طبقه‌بندی داراییها به عنوان نگهداری‌شده برای فروش طبق استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۵ داراییهای غیرجاری نگهداری‌شده برای فروش و عملیات متوقف‌شده، سایر موارد واگذاری داراییها یا مصادره داراییهای عمده توسط دولت؛

استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱۰ رویدادهای پس از دوره گزارشگری

- ت. وارد شدن خسارت به تجهیزات اصلی تولید بر اثر آتش‌سوزی، پس از دوره گزارشگری؛
- ث. اعلام یا شروع اجرای تجدید ساختار عمده (به استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۷ مراجعه کنید)؛
- ج. معاملات عمده سهام عادی و معاملات سهام عادی بالقوه پس از پایان دوره گزارشگری (استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۳ سود هر سهم واحد تجاری را ملزم می‌کند که شرحی از این معاملات را افشا کند، مگر اینکه این معاملات شامل موارد افزایش سرمایه یا اعطای جایزه، تجزیه سهام یا تجزیه معکوس سهام باشد که به موجب استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۳، تمام آنها مستلزم تعدیل است)؛
- چ. تغییرات عمده غیرعادی در قیمت داراییها یا نرخ مبادله ارز، پس از دوره گزارشگری؛
- ح. تغییر در نرخهای مالیاتی یا قوانین مالیاتی وضع شده یا اعلام شده پس از دوره گزارشگری که اثر بالهیتی بر داراییها و بدهیهای مالیات جاری و انتقالی دارد (به استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱۲ مالیات بر درآمد مراجعه شود)؛
- خ. تقبل تعهدات یا بدهیهای احتمالی قابل ملاحظه، برای مثال، از طریق صدور تضمینهای عمده؛ و
- د. دعوی حقوقی عمده‌ای که صرفاً ناشی از رویدادهایی است که پس از دوره گزارشگری واقع شده است.

تاریخ اجرا

۲۳. واحد تجاری باید این استاندارد را برای دوره‌های سالانه‌ای بکار گیرد که از اول ژانویه سال ۲۰۰۵ یا پس از آن شروع می‌شود. بکارگیری پیش از موعد، توصیه می‌شود. اگر واحد تجاری این استاندارد را برای دوره‌هایی که قبل از اول ژانویه سال ۲۰۰۵ شروع می‌شود، بکار گیرد، باید این موضوع را افشا کند.
- الف. استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۳ اندازه‌گیری ارزش منصفانه، منتشر شده در می سال ۲۰۱۱، بند ۱۱ را اصلاح کرد. واحد تجاری باید هنگام بکارگیری استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۳، آن مورد اصلاحی را اعمال کند.
- ب. استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۹ ابزارهای مالی، منتشر شده در جولای سال ۲۰۱۴، بند ۹ را اصلاح کرد. واحد تجاری باید هنگام بکارگیری استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۹، آن مورد اصلاحی را اعمال کند.

کنارگذاری استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱۰ (تجدیدنظر شده در سال ۱۹۹۹)

۲۴. این استاندارد، جایگزین استاندارد بین‌المللی حسابداری ۱۰ رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه (تجدیدنظر شده در سال ۱۹۹۹) می‌شود.